

הבחולה אי לאחותו יכול מה אחותו שאינה נשואה אף אחיו שאינו שוי ת"ל ולאחיו. יאמר לאמו ולאביו ולא יאמר לבנו ולבתו אלו נאמר לאמו ולאביו יכול אמו ואביו שהוא חייב בכבודן אבל צט ובתו שאינו חייב בכבודן לא ת"ל לבנו ולבתו אי לבנו ולבתו יכול אפי' נפלים ת"ל לאביו ולאמו שכן בני קיימא אף בנו ובתו בני קיימא. ולבנו ולבתו אי לבנו ולבתו יכול בנו ובתו שהוא חייב בכן מנחם אבל אחיו ואחותו לא ת"ל ולאחיו ולאחותו אי לאחיו ולאחותו יכול אפי' מאחיו ת"ל ולבנו ולבתו מה בנו ובתו שה' יורשיו אף אחיו ואחותו שה' יורשיו יאלו אחיו ואחותו מאמו שאין יורשיו: ולאחיו הבחולה. ולא אנוסה ומפוסה. אשר לא היתה [עיין ביצמות דף ס' ע"א] פרט לארוסה: לאיש. שהייתה לאיש לרבות מוכת עץ: הקרובה. לרבו' ארוסה שנחגרסה: אליו. לרבות את הבוגרת: לה יטמא בע"כ. לה יטמא. לוחאי ולא לספק. לה יטמא [מיר מ"ג ע"ב] לשלם ולא לחסר. לה יטמא. ולא לאחרים עמה שלא יאמר הואיל ונטמאתי חלקט עלמות פלוני ביד: לה יטמא. מנוס: (ולאביו כו') הכל בלח"ד דל"ל ואביו ובנו וכו' ואחותו ובהו מחורק קושיה סחוס' סוטה דף ג' ב': ולא לאחרים עמה ממ"ש צ"ל לא יטמא בעל וכו' הוא פשטא דקרא אף שנימא לקרובים מ"מ לא יטמא. ובעל הוא דרשא אחרתא ומטא חומ"ש יטמא אבל גמרא לא ס"ל אלא ב' למודים מנוס ואברים עכ"ל (דוק): לא יטמא עיין רש"י ז"ל: להחלו. שסובגין צו מנהג חילין יכול לעולם ת"ל בעמיו בזמן שהוא עמו הא אם פירש הרי הוא בקדשתו. [פי' לא יטמא בעל על אשתו ולמעלה אחר כי אם לשאריו הא כיצד מטמא הוא לכשרה כו' וכאן דרש לא יטמא בעמיו כמו מעמיו יקח אשה חב' עממין וכן כאן מישראל ונתנכר ואמר יכול לעולם ת"ל בעמיו חב' של בעמיו דרש דה"ל לעמיו): להחלו. מניין שמחבר עד שימות [מיר מ"ב וס"ג] ת"ל להחלו רבי אומר במוסר כו' ח"כ מה ת"ל להחלו יא' מי שהוא מחולל ועומד כגון שה' מת על כתפו כו': לא יקרה קרחה. לחייב על כל קרחה וקרחה יכול אף שלא למת ת"ל לא תשימו קרחה בין עינים למת עיין רש"י ז"ל: ופאת זקנס כו' עיין רש"י ז"ל: קדשים עיין רש"י ז"ל: ולא יחללו שם אלהים. שלא ישמשו בטומאה [סנהדרין פ"ג ע"ב זבחי' מ' ע"א] אם אינו ענין לטמא תסבו ענין לטבול יום ששימש אם עבד חילל. נאמר כאן חילול. ונאמר בטומא שאכל את התרומה חילול מה להלן במיתה אף כאן במיתה: כי את אש' ה'. להגיד מה גרס: הם מקריבים. ולא הליים: והיו קדש. לרבות בעלי חיים: אשה זונה. ר' יהודה אומר זו איילנות ר"א אומר פניו הבא על כו' וסכ"א זו משוחררת או גיורת או שנבעלה בעילת זנות: ואשה. לרבות חלוצה יכול אפי' נרסה ת"ל מאישה ולא מאשה: גרושה מאישה. אפי' לא נתגרשה אלא מאישה פסולה מן הכסוסה [גיטין פ"ב ע"ב] זהו ריח הבגט: לא יקחו. כשם שהוא מחבר עליה קד היא מחברת עליו. כי קדש הוא לאלהיו. אפי' בזמן הזה: וקדשתו עיין רש"י ז"ל. ד"א [בת"כ דרש וקדשתו בע"כ וכו' ביצמות פ"ח ע"ב] וכן פי' רש"י כאן ונ"ל הא דקאמר בכל ספ"ס וקדשתו לפחות ראשון וכו' היינו מסיפא דקרא קדש יהיה לך והוא מפורש בגיטין ר"ט ע"ב ברש"י וקדשתו כי את וגו' ור"ל מסיפא דקרא קדש יהיה לך והוא דבר חדש ואמת ונקל להבין והס"ס נקטו בכ"מ רש"א דקרא] וקדשתו. לברך ראשון ולפתוח ראשון ולעטול מנה יפה ראשון: כי את לחם אלהיך הוא מקריב. להגיד מה גרס. קדש יהיה לך. לרבות בע"מ. כי קדוש כו' להזכיר צ"ד על קד. [הוא בת"כ פרש"ב ה"ל ז' הוא. ולא חיר: ובת איש כהן כי תחל. יכול אפי' חילול את השבת ת"ל לטות אלו אפי' פניו נאמר כאן לטות את אביו ונאמר להלן לטות בית אביו מה להלן עם זיקת בעל אף כאן עם זיקת בעל. או מה להלן נערה וסוף ארוסה אף כאן נערה וסוף ארוסה. מניין נערה נשוא' בזוגת ארוסה בזוגת נשואה ואפי' זקנים ת"ל ובת כהן מ"מ א"ל אלא שנישאת לכהן [סנהדרין ר"א ע"א] נישאת לישראל אפי' לנחין וממחר ת"ל ובת איש כהן אף שאינה כהנת: את אביו כו' עיין רש"י ז"ל. היא בנאש חשדק. היא ולא בועלה. היא ולא זוממה. בנאש. אין לי אלא בנאש [פסחים ע"ב ע"א] מנין לרבות כל הסריפות ת"ל חשדק ח"כ מה ת"ל בנאש להויתא אבר מעיקרו ומנין שנפחלה של אבר נאמר כאן שריפה. ונאמר צמי אבר

אדרת ויקרא אליהו

יצאו את המצרים שאין ת"ל הפרשים ללמד מה ללך שפרת שמה וגוף קיים אף כאן יצאו
 והסבך הגדול מחמיו. שיה' גדול מחמיו בניו בכה בחרתו ובעתו' ובחרתו' ומיין שאלו שאלו
 חבדלן אחרו ח"ל הגדול מחמיו שיהא גדול מחמיו. וסכ"ה. זה כס"ג: אשר יונק כר' ומלא כר' אפי'
 שעה א' לפי שנה' שבעה כר'. ד"א אשר יונק על ראשו שמן המשחה זה כסן משוח מחמיה
 [סוריות י"ב ע"ג]: ומלא את הד' ללבוש את הבגדים. זה מרובע בגדים: את ראשו לא יפרע
 ובגדיו. ראשו אלו נאמר ראש יכול אפי' ראש ובגד של סוטה ח"ל ראשו ובגדיו: לא יפרע לא
 יפרס. על מחו. שאיש בפרעו ופרימיה' כל עיקר דר"י [סוריות י"ב ע"ג] ר"א דרך בני אדם
 מלא כס"ג פורס מחמיה וסוריות מחמיה: ועל כל נפשת מח. בזה הכתוב מדבר אם ברחוקים
 [הוא במיר ד"ר ומת] ק"ו מן הסדיוט אלא בקרובים א"כ מה ח"ל לאביו ולאמו. לאביו ולאמו
 איש מחמיה אבל מחמיה' למח מחמיה. ולאמו לג"ס נאמר כאן לאמו וא' ללך לאמו מה ללך
 במחמיה איש מחמיה אבל מחמיה בנעטם ובניצחם א"כ כר'. נפשת מח. להביא רביעית דם מב' מחמיה
 דר"ע: לא יבא. שסוף חייב מחמיה ביהא: לא יטמא. שסוף חייב מחמיה שוואח. אין לי אלא
 כס"ג כסן הדיוט ומיין שסוף חייב מחמיה ביהא נא' כאן לא יטמא ונא' ללך לא יטמא מה
 כאן בבב יבא ובבב יטמא אף ללך כר': ומן המקדש לא יבא. אחר הכוח אלא הוא נכסה וכן
 גמל וכו' ר"י אומר כל עיקר. ד"א מן המקדש לא יבא. שלא יבא בשעת עבודה ועיין לעיל בפ'
 שמי. ד"א שמקריב אוקן [במים ט"ז ע"א]: ולא יחלל. הא אחר שעבד חילל אין לי אלא מחמיה.
 מרובע בגדים מיין ח"ל ומלא את הד' וגו'. יכול אף כסן מחמיה מקריב אוקן ח"ל כי
 מר שמן מחמיה אלוהי. עליו ולא על חבירו [הכל בסוריות י"ב ע"ג] יכול לא מחמיה על
 הכתוב ח"ל והוא להביא מחמיה דר"י ר"ע אומר הוא לרבות שבער מחמיה קרי'.
 והוא לרבות שבער מחמיה מוחו [ובת"כ דרש הוא ולא מלך והוא לרבות מחמיה מחמיה]. אלוהי
 וגרסה. אלו נאמר גרסה יכול שחטה אלוהי ביה כשירין ח"ל אלוהי אלו נאמר אלוהי יכול
 שחטה גרסה ביה מחמיה ח"ל וגרסה. וחללה. ללמד שאין חללה אלא מחמיה כהונה. וזה.
 לג"ס נא' כאן זונה ואמר ללך זונה מה כאן ביה חללן אף זונה האמורה בכסן הדיוט ביה
 חללן. את אלה לא יקח. מחמיה שחטה חללה ואין שחטה חללה מזה. לא יקח ולא יחלל. שחמיה
 כל הביאה ועל סלקיח [קידושין ע"ח ע"א] עמי מחמיה [במחמיה ע"ז ע"ג] להביא מחמיה עמיין
 חו בזה גר עומות וישראל שיהא כשר: יקח אשה. שאלו אירס אלוהי ונחמיה לכס"ג שיכנס
 יכול אפי' שומרת יבם שפלה לפניו ועשה מאמר ואח"כ נחמיה לכס"ג שיכנס ח"ל אשה ולא
 יבמה: ולא יחלל זרעו אין לי אלא זרעו ביה עמיה מיין [קידושין ע"ז ע"א] ח"ל ולא יחלל יכול
 אף הוא מחמיה ח"ל זרעו. בעמי. להביא בת חלל [קידושין סס] נא' כאן בעמי ואמר
 ללך בעמי מה ללך זכרים אף כאן זכרים מכאן אמרו בת חלל זכר פסול מן הכהונה לעולם.
 ישראל שחטה חללה ביה כשרה לכהונה: כי אי ס' מקדשו. להביא מה גרם: איש ומרדן. איש
 חס ולא בעל מום אבל קטן פסול ואפי' חס. אשר יביא בו מום. אפי' לפי הדבור. אין לי אלא
 שולד חס ועגשה בע"ז שולד מום מחמיה אמו מיין ח"ל אשר יביא בו מום. אין לי אלא
 מום קבוע מום עובר מיין ח"ל כל איש אשר בו מום: כל איש אשר בו מום. להביא אהרן
 עגמו. לפי שנה' איש עור או פסח כר' אין לי אלא מוחין אלו שחר מוחין מיין ח"ל איש אשר
 בו מום [ור"ל דפסק שמי לא נאמר יביא לרבות אפילו קדש הדבור אם כן מה תלמוד לומר
 בפ' הראשון יביא לרבות שולד אחר כך ואמר בפרק שמי כי כל איש לרבות אהרן עגמו
 ואמר אחר כך איש אשר בו מום לרבות שארי מוחין ואמר שם כל לרבות מום שולד:
 מרדן אהרן. שסוף ארעו של אהרן פרט כהלוי וסלפתו וכו'. ומיין לרבות אלו הכהני שולד
 הכהן כר' ח"ל איש איש ריבם יכול אף אחרות ואלו בן וטריפס ויואל דופן שפסולין בבכונה פסולין
 באדם מקו' ח"ל מום בו כר' פרט לאלו: כי מום בו. פרט לשעבר מוחין: להקריב למס אלוהי.
 אין לי אלא מחמיה מקריב למס שנה' את קרבני למי שחר קרבנות מיין ח"ל עוד למס אלוהי

אדרת ויקרא אליהו מה

ומיין לרבות את הדס ח"ל לסקריב. ומיין לרבות ק"ק וקדשי קלים ח"ל לא יגש לסקריב. ומיין
 הקומץ וסלבוט וסקטרת ומונח' נסכים וכו' ח"ל לא יגש לסקרי' ומיין לרבות סימיות וסלבוט
 החטפות והגשות ח"ל עד לא יגש. יכול שיכא חיי' על אל ח"ל לחם זה לחם מיוחד שבר
 חס' עבודה (זה סדרן מוס הראשון חס' נעשה חס' כ. הב' חס' לפי הדבור. כי כל לרבות
 אחרן עלמו. הב' לרבות שאר מומין: כל לרבות מוס עובר. איש איש שבמי פסוקין לרבות
 בכופי כו' ואיש שבפס' ראשון לקטן שפסול. הד' פרט לטריפה. הס' פרט שעבר מומו. לא יקרב
 הראשון על עולות ועל אימורי הבשר. הב' על הדס. הב' על אומרי קדשים. הד' על הקומץ
 כו'. הס' על סימיות כו'. לחם הראשון פרט לסימיות כו' שאינו חייב. לחם הב' לרבות שאר
 עולות אימורי ויחיד: עור. בין בשמי עימי בין בעיט אחת מורור ומיין קבוצין ומיין ח"ל איש
 עור. פסח. בין חגר בשמי רגליו בין חגר ברגלו אחת ומיין לרבות חלול עקומה ח"ל או פסח:
 חרס. שמוטו שקוע שמוטו סול שמוטו נוטף או בלום ומיין ח"ל או חרס. שרע. שחמט
 יריכו פיקה יולא מחדלו ומיין ח"ל או שרע. שבר רגל. ששברה רגלו קישין וקולבו ועיקל ומיין
 ח"ל או שבר רגל. שבר יד. ששברה ידו. אצבעות קלוטות או מורכבות ומיין ח"ל או שבר יד.
 גבן. שיש לו גביעות הרבה. אין לו גביעות או שאין לו אלא גבן א' ומיין ח"ל או גבן ר' דוסא
 אומר שגבינו שוכבות רחב"א אומר שיש לו ב' גבין או שדראות. דק. זכ הדוק. נחש חלון
 עיני ומיין ח"ל או דק: חבלל. לכן הפוסק בסירא שוכנס לשמור. כל החבלל בעין ומיין ח"ל
 או חבלל. בעיט. להביא כל שבעיט שב' עיניו למעלה או למטה או א' למעלה וא' למטה כו'
 וכל החבלל מין חבלל (בכורות וד' ע"א): כל החסר בעין. מין דק. בעיט. כל שניו שבעיט:
 גרב. זו חרס יבש ומצפים ומצפון. ילפת. זו מחית מלרית יבש ומצפים ולח ומצפון. אבל לח
 ומצפים ומצפון או לח ומצפים יבש ומצפון הרי זה מוס עובר ואין שומטין עליו לא במדינה
 ולא במקדש ובאדם פסולין חכו שנאמר או גרב או ילפת (בכורות מ"א ע"א). מרוח אשך. שאין
 לו צינים או אין לו אלא צינה א' (סס ע"ב). ר' ישמעאל אומר שנאמר אשכיו ר"ע אומר
 שרוח באשכיו ר"ח בן אנוניגוס אומר שמראיו חשוכים: לחם אלהי מקדשי הקדשים. אלו נאמר
 מן הקדשים הייתי אומר מן הקדשים יאכל ומן הק"ק לא יאכל חפמי שכן חמורין. אלו נאמר
 מק"ק הייתי אומר מק"ק יאכל שמותר ארס ומן הק"ק לא יאכל ח"ל ומן הקדשים: אך אל
 הפרכת. אלו נאמר פרכת יכול חפמי שהוא צמים ח"ל ואל המצבה אלו נאמר ואל המצבה הייתי
 אומר חפמי שהוא כשר לכל עבודה ח"ל אל הפרכת. יכול לא יכנס לעשות רקועים אם אין שם
 כהן אחר ח"ל אך. ומיין שאם עבד חילל ח"ל ולא יחלל ומיין שהוא במיתה נא' כהן ולא יחלל
 ונא' בתרומה כי יחללו מה לבק במיתה אף כו' דר"י ומכ"א אין צלל מוס במיתה אלא באזהרה.
 כי אינו כ' מקדש. להגיד מה גרס: וידבר חסד אל אהרן. להסיר ב"ד על זה. ויחזו עיני
 רש"י ז"ל (סנהדרין פ"ג ע"ב) ומיין שאין מדבר אלא ממומאח נא' כהן חילול ונא' למטה חילול
 מה למטה במומאח אף כהן במומאח אזהרה לבקן שלא ישמש במומאח. ומיין שאם עבד חילל
 ח"ל ולא יחלל ומיין שהוא במיתה נא' כהן חילול ונא' למטה ומתו בו כי יחללו מה לבק
 במיתה אף כהן במיתה. ומיין אר ששימש שאם עבד חילל וסכא במיתה ח"ל ויחזו מקדשי
 בני ישראל מאי בני ישראל (זבחים ט"ו ע"ב) אי בני ישראל ולא נכרים וכי קדשי נכרים במומאח
 קרב וסכא אף הכן אינו מרס אורו אלא בני ישראל ויחזו מקדשי אזהרה אר ששימש. ומיין
 שאם עבד חילל וסכא במיתה ח"ל ולא יחלל כו'. אין לו אלא קדשי בני ישראל קדשי ענין
 ומיין ח"ל אשר הם מקדשים: אחר אליהם. לאורן העומדין על הר סיני. לרתיבים. לחרות.
 אם נא' באבות לחם נא' צמים ואם נאמר צמים לחם נא' באבות לפי שיש באבות מה שאין
 צמים ובמים מה שאין באבות באבות בסבת נחלס. ובמים מלח התלויות בארץ לקד נאמר
 שמים: אשר יקרב עיני רש"י ז"ל אזהרה לאכילת קדשים במומאח מכאן אמרו דבר שיש לו
 מחירין עד שיקרבו מחיריו ודבר שאין לו מחירין כו' או אינו חייב עד שיכיו לו מחירין כפיגול
 חל

אדרת ויקרא אליהו

ח"ל אשר הם מקדשים לרבות כלן. ועתר מניין (זבחים ח"ס ע"ב) נאמר כאן חילול ונא' להלן חילול מה כאן כולן אף צוותר חייב בכלן: אל הקדשים. לפי שנה' והנפש אשר תאכל מחצת השלמים שאר קדשים מניין ח"ל אל הקדשים א"כ מה ח"ל שלמים דבר ששים בכלל וכי' אים. אין לי אלא אים. אשה מניין ח"ל מכל זרעם. אי מכל זרעם יכול אין לי אלא כהן. זרים מניין ח"ל כל אים. אשר יקדישו בני ישראל. קדשי בני ישראל חייב משום פגול נזר וטומא ולא קדשי נזרים (זבחים ח"ס ע"א) ר"א לה' כל שלה' לרבות קדשי נזרים: וטומאחיו עליו. טומאח הגוף נ"כ טומאחיו ונא' להלן טומאחיו מה להלן טומאח הגוף אף כאן טומאח הגוף (ר"ל צפ' מקח צטומאח מוח כחיצ עור טומאחיו צו) ונכרסה כו' עיין רש"י ז"ל. אים אים. לרבות ערל כטומא דר"ע (יצמות ע' ע"א) מרע אהרן. ששים בכל זרע אהרן (שם ע"ד ע"א) (ויכל הפרסה מדבר בחרומה אכל פרים במעשר וקדשים כח"ס למטה): מרע אהרן. הוא עלמיו מניין ח"ל והוא: עד אשר יטבר. יכול מיד נאמר כאן וטבר ונא' להלן וצא השמש וטבר מה להלן ציאת שמשו אף כאן ציאת שמשו: מרע אהרן. כו' בקדשים לא יאכל. אכל אוכל ישראל במעשר ק"ו לכהן ולהלן הוא אומר וכפר עליה הכהן וטברסה (הכל ביצמות ע"ד ע"ב) מכאן אמרו ג' טומאות ציאת וצחטרט טבל ועלה אוכל במעשר העריב שמשו אוכל בחרומה הביא כפרתו אוכל בקדשים [וצ"ס אר"ל דפ' ראשון אים אים כו' בקדשים מוחם ונדלאו בני כפרה צו צבל שמי רציוח דומיא דטמא נפש. נפש אשר חגע צו כו' במעשר. וצא השמש וטבר בחרומה ח"ס שמי פטומים מן הקדשים ומלקן הכתוב שזה ברחילה מיד מה ציאת שמש. אכל לפי הת"כ הכל בחרומה וכו"כ מרע אהרן ששים כו' לא יאכל עד אשר יטבר. על טומאח שיוצאת מגופו וכן על טומאח מגע הכל עיין אחד. אשר תלא ממו. אין לי אלא תלא ממו מנין לרבות הטוגע ח"ל או אים: או בכל שרץ. נבילה מניין ח"ל או אים. או באדם כו' עיין רש"י ז"ל. אשר יטמא לו. לרבות צועל דהא חס נא' קלות למה נא' חמורות שיכול על החמורות במטאת ואם נאמר חמורות כו': לכל טומאחיו. לרבות ימי קרייו. אשר חגע צו. במגע טומא צועל דהא ולא במשא: מן הקדשים. ולא כל קדשים פרט לשנעערב יותר ממאח. אין לי אלא אוכלי חרומה. אוכלי קדשים חסקה חרומה וקדש מניין ח"ל הקדשים. כי אם רחץ צטרו צמים. יכול אבר אבר ח"ל וצא השמש מה ציא' השמש כולו כא' [פי' צטעה ששוקעת באחרון כדר כולה נשקעה אף כאן צטעה שמרחץ אחרון כדר כולו צמים] אף צמים כלו כאחת: וצא השמש וטבר. ציאת שמשו מעכבתו מלאכול בחרומה ואין כפרתו מעכבתו כו': ואחר יאכל מן. לרבות מקאת קדשים שאינו אוכל אח"כ והוא שנעערב בצמית מומאח אין לי אלא אוכלי כו': כי למנו הוא. מלמד שהוא מוסלת אח החיטים כל שהוא רוצה ומקנב את הירק כל שהוא רוצה יכול תסא קניצות ירק מול ומרוק את השאר ח"ל הוא בקדושתו: נבילה וטריפה עיין רש"י ז"ל. לא יאכל. צביות, ושמרו. להזכיר צ"ד על כך: משמרתו. לעשות משמרת לחשמרת: ולא ישאו עליו חטא יכול על הטומאח ח"ל עליו. חטא לבז"ט על המעילה שח"א צל"ח [פסחים לג ע"א] יכול במיתה ח"ל עליו ולא על המעילה [ור"ל על הקדשים שאכל זר ועיין בצנסדרין דף פ"ג]: ומתו צו. פרט למעשר. דבר אחר פרט לצבל מוס ששימש שאינו במיתה לדברי חכמים: כי יתללוהו. פרט לעסור שאכל את הטמא שהוא מחולל ועומד: אי ה' מקדשם. להגיד מה גרם: וכל זר. אין לי אלא מומר לו ישראל מניין ח"ל וכל זר. לא יאכל שיעור אכילה צביות. קדש. מה קדש האמור להלן בקדשי הגבול כו'. חושב ושכיר עיין רש"י ז"ל. אם נא' חושב למה נאמר שכיר אם נאמר חושב הייתי אומר זה קנוי קנין שנים ח"ל שכיר צא זה ולימד על זה ר"א אומר נאמר כאן חושב ושכיר ונאמר להלן חושב ושכיר מה להלן ערל אסור צו אף כאן ערל אסור צו. רע"א ה"א אים אים לרבות את הערל: וכהן כי יקנה. מניין לכהן שקנה נשים ועבדים שיאכלי חרומה ח"ל כי יקנה נפש. מניין לאשה שקנתה עבדים ועבדים שקנו עבדים ח"ל כי יקנה קנין. יכול אף עבד עברי ח"ל קנין כסף פרט מה שאינו כספו: קנין כספו הוא. פרט לעבד של שמי שחפץ. וצאשה פרט לשומרת

אדרת ויקרא אליהו

לשומרת יבם וחמי עבד וחמי בן חורין אין לי אלא קצין כסף ילד בית ממין ת"ל ילד בית אם נא' קצין כסף למח נאמר ילד בית לרבות אף שאני שם כלום. ומקום קצין כסף לילד בית אף שאני שם כלום: וילד. ילד מחבלי ולא עובר: הם יאכלו. פרט לבהמה שאינה אוכלת בחרומה יכול אפילו כרשונים ח"ל נפש פי' כל קצין נפש יאכל אפי' בהמה: בלחמו. פרט למח שאני מחבלי: לאיש זר עיין רש"י ז"ל מניין אלמנה לכ"ג גרושה וחלושה לבן הדיוט ח"ל לאיש זר ור"ל דלח וישראל א"צ דיליק חזר הראשון ועיין בפסוק חרען ד"א ובח כהן כי חמי' לאיש זר (יבמות ס"ט ע"א) כיון ששאת אר לה נפסלה כגון עמומי ומואבי וזמרי ודמוני נתן ומחר. אין לי אלא כהנת. לוי וישראל' מניין ח"ל ובח: היא בחרומה הקדשים. אבל מאכלת את אמה. בחרומה הקדשים. בחרומה וקדשים לא תאכל. אם נאמר בחרומה כו' למח נא' בקדשים ואם נאמר בקדשים למח נא' בחרומה שיש בקדש שמיזב בפגול נותר וטמא משא"כ בחרומה יש בחרומה לפי שאסורה ארים וקדשים מותרים אר פי' קדשים קלים]: ובח כהן כי חסיס אלמנה וגרושה. אם נא' אלמנה למח נאמר גרושה ואם נא' גרושה למח נא' אלמנה אלו נאמר אלמנה הייתי אומר אלמנה אלו נא' גרושה אלו נא' חסיה גרושה היא זרע אין לה אבל אלמנה אפי' יש לה זרע ח"ל גרושה אלו נא' לרבות אפי' לוי וישראלית האוכל' בשביל בנה שחחרת ג"כ. (יבמו' פ"ז ע"א) חרע אין לה. חרע אין לי אלא זרע. זרע זרע' מניין ח"ל חרע אין לה אין לי אלא זרע זרע זרע פסול מניין מחר מניין ח"ל חרע אין לה עיין לה (שם) דלרע זרעה א"ל דב"ב הרי סן כבנים (יבמות ע' ע"א). ד"א פרט לרע זרעה משפחה ונכרית שאינה מיוחסת לה: ושנה אל בית אביה. פרט לשומרת יבם. כעוריה. פרט למעוברת. מלחם אביה. ולא כל לחם אביה (יבמות ס"ט ע"א) פרט לחם ושוק: ובח כהן כי חסיס אלמנה וגרושה. מי שיש לו אלמנה וגרושה פרט לנבעלת לנבעד ונכרי שנפסלת בחרומה. אין לי אלא כהנת לוי וישראלית האוכלת בשביל בנה מנין שביא נפסלת ח"ל ובח כהן (ואינו מחטט אלא החחרת לבית אביה שנא' אביה ולא (יבמות פ"ז ע"א) בחרת בשביל בנה). וכל זר לא יאכל עיין רש"י ז"ל: מחשיתו עליו. פרט לבח כהן ששאת לישראל לנתן ולמחר שאינה משלמת חומש: איש. פרט לקטן. כי יאכל. אין אכילה פחות מחיות: בשגב. פרט למיזד: ויסק מחשיתו עליו. הוא ומחשיתו חמשה. עליו. ולא על מעשר (ור"ל מעשר ראשון יבמות פ"ז ע"א) עליו חומשו כמוהו (ב"מ ר"ד ע"א). ונתן לבחן אח הקדש. שנתינתו לבחן מקדשו (פסחים ל"ב ע"ב) אבא שאול אומר ונתן. פרט לפחות מחשית פרוטה. את הקדש עיין רש"י ז"ל. ולא יחללו לרבות את הסך. את קדשי בני ישראל. קדשי בני ישראל חייבין חומש ואין חייבין חומש מחשיתו נכרים. יכול אף על החרומה שנטבל חייבין חומש חלמוד לומר אשר ירמו לו' על המורס חייבין ואין חייבין על החרומה שנטבל מניין אר שאכל את החרומה שביא בניהם חלמוד לומר ולא יחללו וגאמר להלן ותמו צו כי יחללו מה להלן בניהם אף כו' מניין לנטל שביא בניהם ח"ל והשאלו אותם שון אשמה אף על הטבל: אותם. את עצמם עיין רש"י ז"ל: באכלם את קדשיהם. פרט לחיוב כגון זרע ומטמא: כי אני ה' מקדשם. להגיד מה גרם: ישראל. אלו ישראל. גר. אלו גרים. הגר. אלו נשי הגרים. בישראל. לרבות נשים ועבדים א"כ מה ח"ל איש איש לרבות הנכרים שנודרים מרים ודבות כישראל: אשר יקריבו. לרבות שותפין [אינו בח"כ רק במנחות ק"ד ע"ב] שכן מחנדיבין הכל חזק ממונה שנא' זה נפש: לנפש. אין לי אלא עולה מניין לרבות חודה ושלמים ח"ל מדיהם ומדבות מניין לרבות עופות ח"ל לכל מדיהם מניין לרבות מנחה עמים ולבנה כו' א"כ מה ח"ל עולה פרט למירות דר"ע ריב"ג אומר אין כאן אלא עולה בלבד: לרננס. אין כופין לצור על כרסם: חמים זכר עיין רש"י ז"ל: אשר בו חום. אין לי אלא חום קבוע חום עובר מניין ח"ל כל אשר בו חום: לא חקריבו. לא חקדישו. כי לא לרנן יהיה לכם. שאני לרנן: זבח שלמים. אין לי אלא זבח שלמים עולה חודה מניין ח"ל מדר או דבסה. מטמא ואשם מניין ח"ל בנאן. צבור ומעשר

אדרת יקרא אליהו

ומעשר מניין ח"ל בבקר. ולדות וממורות מניין ח"ל או בצאן. ולדות מיוחדות מניין ח"ל לפלג:
 תמים יסיה לרעין. עשס. ל"ח מניין ח"ל מוס לא יסיה זו. אין לי אלא שלא יעסס שלא יבחס
 מניין ח"ל כל מוס לא יסיה זו [מניין בינה כ"ז ע"ב]. שרית. בין בשמי עיניו בין בעין אחת. או
 שבור. לפי שר שר יד ח"ל אלא שבר יד שבר רגל שבר זנב מניין ח"ל או שבר. יכול אפילו שבר
 ללג ח"ל שבר יד מוס שבר יד בגלי ואינו חחר אף כו'. יבלת שיש בה עינים ובעין שיש בה שער
 הוא מוס קצוץ ובלג שער הוא מוס שובר וכלל בשחור [הוא ט"ס ועיין בבבבבב מ"ס ע"ב
 רמב"ם פ"ב חס"ל ח"מ ס"ג ז' דאפי' בלבן אי אית בה שער הוי מוס קבול] שאין מניין בלבן
 נאמר כאן חרץ או יבלת ונאמר בזהם דק או חבל מניין ליתן האמור של זס בזה ח"ל גרב או
 ילפת גרב או ילפת לגזים: לא חקריבו. לא תשחטו: ואסס לא תחטו. לא חקטירו: אלא. אכל
 ארס מקריב שבעבדס זו עבדס: מוס. אפי' חקתן: על המזבח. לרבות זריקת דס: לט'.
 לרבות שטיר המשתחלת מכלן אמרו המקדים בע"מ שובר בה' לאחין ועסס. מוסס כל חקטירו וכל
 תשחטו וכל חקטירו כל. וכל חקטירו חקתן וכל חקטירו. [תמורה ו"ז ע"ב] ולד"י ברי' אף מוסס
 קבלס: וטור וס. לרבות כל פסולין ששבור וסס שסיא בבל ירס: דבס חעסס ארו. אין לי
 אלא דבס מדר מניין ח"ל ולמד יכול אף למזבח ח"ל לא ירס אין לי אלא מדר דבס מניין ח"ל
 דבס ולמד. ר' אומר ממקומו הוא מוכיח שנאמר לא ירס. ארס קדש שמונע וכו' קדשי מזבח
 שגא' ונרס לו: ומעך וכחות ונחוק וכרות. כולן אף בבינה דברי ר' יהודה ורסא' אומר בבי
 ר"י אומר מעך וכחות אף בבנים [בכורות ל"ט ע"ב] ונחוק וכרות ציד. נחוק וכרות אס על
 סכור חייב על טחף לא כ"ס להביא טחף אחר כורת [תמורה ז' ע"א] ומסרס אחר. ומסרס
 אף לי אלא שלא יקריב מניין ח"ל לא חעשו אין לי אלא בכהס. מוס ועוף מניין ח"ל
 בצלרסס לא חעשו כל שצארן. ובצלרסס ובסס לא חעשו [לרבות ארס]. ומיד בן נכר. עיין רש"י ז"ל:
 לא חקריבו ארס לחס ארסיס. שאין חקבלס שקלים ומכרס. אין לי אלא חמדין שקרין לחס.
 שאר קרבנות צבור מניין ח"ל וכל ארס. ומניין שנקבות אסורין בסירוס ח"ל כי משחחם בסס
 מוס בם ר"א אין נקיבות בסירוס. מוס בם. פרט לשעבר [זכרים ע"ז ע"ב] מוס בם. ר'
 ישמעאל אומר מניין לרבות וערעו ומוקסס ועבד שאין אסורין בעופות ח"ל כי משחחם בם כל
 שמוס פוסל זו דבר ערוס וע"ז פוסל זו [חולין כ"ג ע"א] אכל למסקנא שס פסולין בשפי' וע"ס]
 שופס שאין מוס פוסל זו אין דבר ערוס כו' וכן בכהס מעשר [בכורות ל"ז ע"א] ד"א מוס בם
 אף שאסורין קובע כו' [ר"ל לאסור בקרבן] ח"מ לריכין מוס קבוע לפדות עליסן [תמורה כ"ח
 ע"ב]: שור כי יולד. ולא ארס. שארס יולד דופן כשר לעבדס: שור או כשב. פרט לכלאים:
 או טו. פרט למדס: כי יולד. פרט ליונא דופן: וסס שבעה ימים. פרט למוסר זמן. חסס
 ארו. פרט ליחוס. נאמר כאן חסס ונאמר במעשר בכהס חסס מוס כאן פרט לכל אלו אף
 להסן פרט לכל אלו. ומה להסן פרט לעריפס אף כאן פרט לעריפס. לפי שר עס ארו יכול שסיא
 כל ז' ימים עס ארו ח"ל כאן חסס ארו. יכול אפי' יולד ממונה כשסיא מוס ח"ל עס ארו:
 ומינס השמיני. יכל בינס השמיני ענמו אסור ח"ל בבבבב בינס השמיני חסס לי. ומניין ליתן של
 זס בזה ח"ל ארו ארו לגזים: ירס ארס. לאיסיס. ומניין אף להקדש ח"ל לקרבן. כחוב ח'
 אומר שבעת ימים [זכרים י"ב ע"א חולין פ"א ע"א] וסליס מותר וכחוב ח' אומר ומינס השמיני
 סא כילד כאן להקדש כאן לאיסיס: לט'. לרבות שטיר המשתחלת. ומניין לטוחט ארו וסס בט
 במוקדשים שסא בלג ירס ח"ל ירס לקרבן ארס לט': וטור או שס ארו וסס בט לא תשחטו
 בינס אחד. מלמד ששחטו ארו וסס במוקדשים כרי זס בלג ירס. וטור. ולא חסס. סס.
 ולא שופוט. או סס. למלך. יכול ארו וסס בט כוכרים כנקבות ח"ל ארו אחד ולא שמיס. ומייב
 כאן ומייב בלג על סמיס מוס להסן בנקבס אף כאן בנקבס ואס נפסך לומר ח"ל בט ארס שבע כרך
 אחריו. אין לי אלא ארו וסס. בט וארו מניין ח"ל תשחטו כרי כאן שמיס כילד ח' שחטו ארס ספרס
 וא'

מן

וְאֵל שֹׁמֵט אֶת בֵּית וְאֵל שֹׁמֵט אֶת אֶחָד שֵׁים בְּהַחֲרוֹנוֹ חִיבִין. אֲחֻרוֹ וְאֵת בֵּית. וְלֹא אֲחֻרוֹ וְאֵת הַבָּתִּים. כִּי־דָ שֶׁמֶט מְחַשֵּׁה אֲחִים וְאֵת כֹּחַ הָאֵם אֵינוֹ חִיב אֲלֵא אִל אֶבֶל שֶׁמֶט אֶת הָאֵם וְאֵת כֹּחַ הַבָּתִּים חִיב עַל כָּל אֵל וְאֵל. אֲחֻרוֹ וְאֵת בֵּית. וְלֹא אֲחֻרָה וְאֵת אֵם אֶחָד כִּי־דָ שֶׁמֶט וְאֵת אֵם אֶחָד שֶׁן הוּא רֵשִׁי וְאֵת כֹּחַ הַמְּחַשֵּׂה סוֹפֵג אֶת הַלְרִבְעִים. אֲחֻרוֹ וְאֵת בֵּית. וְלֹא אֵת בֵּית בִּתָּה: לֹא חֲשֵׁמוֹ. פֶּרֶט לְשׁוֹמֵט וְנִתְבַּלֵּל בִּידוֹ (פִּי) מִחֲמַת שְׁמִיטָה לֵאלֹהִים הִיא שְׁמִיטָה (כָּל) בְּיוֹם אֵל. יוֹם מִיּוֹד עֲטֻנָּה בְּכֹרֶס. דִּלָּא יוֹם אֵל לִפִּי שֶׁמֶדְבֵּר בְּקוֹדֶשׁ וּמוֹקֵדֶשֶׁן הַלֵּילֶה הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַיּוֹם יוֹלֵךְ אַחֲרֵי כֵן תִּלָּא יוֹם אֵל וְנֹא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית יוֹם אֵל מֵה לִּלְקֹץ הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַלֵּילֶה אֵל כֵּן כֵּן: וְכִי חֲצִמּוֹ וְכוּ' בְּיוֹם הַסּוּא יֵאָכֵל. עֵינִן רֵשִׁי ז' אֵין לִי אֲלֵא חֲדָשׁ מְחִינִן לְרִבּוֹת אֵל הַגָּאֹלִים לִישׁ אֵל תִּלָּא וְכִי חֲצִמּוֹ זִמָּה וְשׁוֹמֵרָם. וְזוֹ מַעֲשֵׂה: וְעֵשֶׂה אֵין לִי אֲלֵא חֲדָשׁ מְחִינִן לְרִבּוֹת אֵל בְּמַעֲשֵׂה: אֵל הִי. נֶאֱמָר לִשְׁלֹם שֶׁכֶּר. דִּלָּא וְשׁוֹמֵרָם כו' לִישׁן שְׁמִירָה וְעֵשֶׂה לְחֻמָּה: וְלֹא חֲמַלּוֹ. עֵינִן רֵשִׁי ז'ל: וְנִקְדַּשְׁתִּי. כָּל דָּבָר שֶׁנִּקְדָּשָׁה לֹא יֵשֶׁה פְחוּת מִעֲשֶׂה (מַגִּילָה כ"ג ע"ב):

ע"ד רמז

ענין ג' רגלים שם ה"ה ו' ימי הפסח ח' ימי חג ז' הסין פסח לתחא וסוכ' ללילא כח"ס
 ח"ג דל"ג ולכן צו הלל גמור דלא מחפחד חו"ד אבל בפסח לא נכנסו בוא"ו עד שאכלו
 לתם. מן השמים וקבלו התורה אז שתי לחם חמיתין ה' א' אבל שעורים ה' ז' והשניות וא"ו
 ולכן יום א' כח"ס שם דל"ו ע"ה ות"ע הוא יו"ד של השם לכן ג"כ יום א' שכל הזכרים א' וטקבין
 ב' צמד וזכר שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה סליק לזכורא אז ירלה לקרבן כ' וכן
 חמילא בשמיני בשביל זה ובגין דלוא"ל לא מחפרשין לכן ש"ע חיקף אחר סוכות משא"כ בשניות
 ששעריהם חוק' ו' נקיים ו' שניות ולכן יוצוגא בש"ע דיווצגא חצי אבא כח"ס שם דף ז' ע"ב ר'
 לאבא שלה כ' וכן השם כסדר חומטא למעלה ואע"ג דהסין כן ו' עם הזכרים כח"ס שם דל"ג
 ע"ה"ה ח"מ כח"ב תחת אמו ולא תחת אביו והוא קבלת אמה חאביו בחינתו ג"כ כי ב'ה' אחריו
 ללחוד ר' של ז"ל צברגל ימיני קודם וכן ביו"ד. העוקף של ה' הראשונה ג' קוין צה וכן
 ב'ה' קץ העליון אינו עלה רק קץ סיו"ד וקץ התחתון שהן מר"ב כח"ס שם ד' ו' ע"ב צעמן
 סיו"ד וקץ העליון שהוא כחר הוא קץ תחתון של יו"ד שבשם שהוא כחר דבינה הנק' אמה כי
 ככל בתי' תחתונה שבעליון הוא עליונה של פרטף שלאחריו מחקקו ה"ה הוא מקור דמבועא כידוע
 וזכור כחר של אמה שכחר הוא לעולם מקור כח"ס בתי"ח דפ"ו ע"ג ומקור דסבא ונר הוא
 עטרת הסיוד הוא כחר של מלכות ומקור דילה כח"ס שם וגם ה"ה"ה הוא נכר ויו"ד ה"ה"ה הוא
 דמבועא דתחלל כח"ס בתי"ח דף ו' חק' ס"ה ח"ס כהן במחמה יו"ד וקץ התחתון שהוא גזעא
 ח"ה"ס נחל טעב מקור תחמה חומטא למעלה ד' בחינות אלו כסדר. תחמה הוא גוף סיו"ד עלמה
 וקץ העליון של יו"ד שבשם רוח לכתר כידוע והוא ג"כ בחינה התחתונה שגא"ל ח"ס שנק' ח"ס
 והשם תשעב סיכלין ללואו אינו נאורין כ' וכן תמינה סמכין שבגוף סיו"ד עם נקודה עלאה שכן
 תשע ח"ס בתי"ח דף ס"ה ות"ב רס"ט רעוחא דכל ט' נאורין דקיימי כולו במחשבה דליסוד מד
 חייאיו במחשבה וכן תמינה סמכין דאמר ב"ה"ה כ' וכדין נסרין מנווייכו תמינה עם נקודה
 עלאה וכן שנקר' ח"ס כח"ס שם ותמחם ט' נקודין אחריו וכן דנפקין מקץ תחלל מנה יסוד
 דבוינה ס"ג יעלין דבוינה וכן נקודין דלורייחא ול"ב שצילין וסיו"ד סלקא צרבו דמחשבה הוא
 ח"ס וכו' קיט של יו"ד וא"ל של יו"ד הוא שית סמכין דאבחה ואבחה עלמה הוא קץ התחתון
 דיו"ד והוא צינה שלו ונק' תסוס כידוע וכח"ס דענתו תסומות נבקעו שהוא פטר רחם צרל
 צוקרל ותסוס הוא חללל דאבחה כח"ס בתיקוני' והוא"ו הוא ויו' קטנות ו' נקודות והוא וא"ו של
 מול ד' שלו היא רחיקא דנפקא מחסרתא דלת דא כח"ס שם ב"ה"ה כ' והוא למ"ד של מול חגבל
 כפסד בלחור והוא גתחל לנרורל דמי כח"ס ח"ג ז"ב חסו אל גתחל אמה ירדתי לרלוח צבאי
 כסלל

אדרת ויקרא אליהו

סגול כי ששם נרור החיים שהנשמות נרורות שהמה אבי סגול וכח"ש בגמ' עירובין לראות
 הפרחה הגפן אלו בעלי מקרא כי ח"ש ח"י עולמות ח' נקדין עם נקדה עלאה וט' לרחח
 מייחבו וסוד הח' נקדין בן ח' דמ"ל וסוד המ"ל בן נגד חצ"ד שהן ג' קולין דיו"ד ועשר נקדין
 סן ע"ס ולח"ד הוא צינה ונשארין זה ח' נקדין מצינה ולמטה ועם כ"צ לחזון שהן במגדל בן
 לח"ד ועם ז' נקדו' שהן ח"ו הוא ל"ב דנקדין חגו צינה ל"ב אלהים וה"ל דמחא היא היכלא
 כח"ס צמ"ל ושם יש לה שית יריען שהן חמס ולפיס מה יריעה מרוקמת כח"ס צמ"צ ס"ח ואחר
 שם האי היכלא איכו פקומא דעיינן כי שהן ל"ב ארמון שבצנא בן שבלין ושם סחמיין כח"ס
 צמח חקומיו סחיס שבלין ולא ארמון וצח"ח פ"ט ע"ד ציב סחמיין חלחון וחרין עיינן אינן
 עיינן לא פתיחין כי אבל בהיכל אחא העיינן אלו פתיחין ח"ס לנאשרא לתחא חגו נהירו דסהוא
 רשומא ור"ל הו"ד שחלבש צה וכן ל"ב נתיבות שבו ועינן הכ' יריעות בן סנאמר עוטב אור
 כשלמה עוטב שמים כיריעה ואחר"ל שקב"ה הוא צינה נחטטן צאור וצרא שמים ואוחו סאור
 נהיר חסייפי עלמא ועד חסייפי עלמא וסוא ח"ס שם אוקיר ליה בלבושי יקר וכן ח"ס צמ"ד פ"א
 לבושין דיקר אחקין ואחסין כי וסוא הדעת חלא קדישא וכן ה' יריעות ה"ג דצינה שהוא הדעת
 צואנא דקדושימא והחפשו' הדעת צה"ס וכללין ביסוד וכן ה' שמים שבצראים ציוס ראשון
 וסרקיע יסוד ציוס שני ח"ס שית דאיון חמס וכלהו בן יריעות שכל שמים הוא יריעה כח"ס עוטב
 שמים כיריעה וכח"ס צפ' ויקהל ע"ס וכן חמס יריעין דכורא ועוד בן ה"ג דנוק' צה"ס דלס
 וכללין ג"כ ביסוד וידוע צסוד יחוד שמע ישראל ובשכמל'ו שמקודס נריך למבר שית דדיה צימד
 וכן דידה צסוד ה' אחד ושמו אחד ואח"כ למברס יחד ח"ס חמס יריעות חוצרות כי וחמס
 יריעות חוצרות ואחר אשה אל אחותה שהן גבור' כנ"ל וכן ה' שמים שעיבדא דמסכנא כעיבדא דשמים
 וארין וכח"ס צפ' ויקהל וה' שמים כללין ציולין ששם בן ז' היכלין כח"ס הגאונים וכן ז' רקיעין כידוע
 וכח"ס צפ' צראשית בחמלת היכלין וכן ה' ו' ה' כי וצרקיע דידה שהוא יסוד דידה וערבות דידה
 שהוא היכל ק"ק ששם חיבורא דלדיק צארין שם חמסין לולאות וחמסין לולאות שהן ל' ט"צ שהן
 ביסוד סנך' ל"ל וכן ביסוד דידה כל"ה וי"ס כידוע והכבדים שצרקיע שקשורין צחלי שהוא המחבר
 סכל בן החמסין קרסין שמחברין ח"ס שהקדסים צלולאות כמו כוכבים צרקיע וז"ל בן ה"ג שהן
 חס' עילאה ל' חרעין וידוע שטבע הגבורות להחפרד שכלן בן ה' אבל ס"ח כללין צאחד וכן
 יו"ד טפת הססדים מחכמה שו"ד שצסס ל' טפת הגבורות ח"ה שצסס צינה ח"ס ס' שהוא י"י
 שצינה כוללת חו"ג ח"ס ס"ד בן צאין חו"ד של יו"ד כח"ס צמ"ג ל"ל חסו יריעה חלא שצג"ו
 ה' יריעות שמכמה צחוך צבינה וכן חסדים צחוך הגבורות צסוד נקצה חסובב גבר ח"ס שם
 אהי"ס וסוד שם הו"ה כח"ס כי שם אהי"ס צבינה שכוללת צה חו"צ דעת חו"ג שהן עטרין חו"ג צסוד
 צורח ס"ל כידוע חכמה צבינה י"ה סס חו"צ שצב א"ה סס חו"ג יריעה חד וצ' יריעות כנ"ל
 חס סוד שם הו"ה שצרא עוטל צ' חולקין צ' עטרין שהן א"ה שהן ו' ווק' אינה עוטלת רק עטרא
 דה"ג לבד שלכן היא ה"ל וליה לה מגרמא כלס רק מה שטעלת חמט שלכן עיקר השם צו"ל
 יס"ו שהן חומין דמ"צ י"ס וחרין ו' וכן מנין אהי"ס:

אשר חקראו. שמעברין את הסנה לטו"ך חפני החקופה וחפני האביב וחפני גלוית צי ישראל
 עיין רש"י ז"ל שר' צי ישראל: חוועדי ה'. עשה חוועדות שיעשו אותם כל ישראל. וחמין
 שאם היחה הסנה נריכה להחעבר ולא הספיקו לעבר עד שאירע וימן שאינה מעוברת ח"ל אשר
 חקראו אותם אם קראתם אחס סם חוועדי ואם ללו אינס חוועדי. עברס שלא דין כגון צלילה
 לו חסכ להצברה לו יחר חודש לו פחות חודש חמין שאינה מעוברת ח"ל אלה סם חוועדי:
 אשר חקראו אחס. אפי' לא היחה הסנה נריכה להחעבר ועברוס שוגג' או אטסים או חוועדי'
 חמין שיהא מעוברת ח"ל אחס אחס אחס ג' פעמים כאן מדבר בעיבור סנה ולמטה מדבר
 בעיבור

אדרת ויקרא אליהו

בציבור חדש שגא' אלה מועדי ה' כו' אשר תקראו אחס כו' ג"כ הכל כנ"ל. שאם קדשו שוגגין או אטסין או שלא דין או שלא הספיק לקדשו עד שחשכס שמעברין את החודש יכול כסס שמעברין הסגס ללורך קן מוקדשין הסדס ללורך ת"ל הסדס הזה לכס [ר"ס כ' ע"א] כזה ראה וקדס. ומניין שמחללין שבת על קריאתן ת"ל במועדס יכול כסס שמחללין על קריאתן כך מחללין על קיומן ת"ל אשר תקראו על קריאתן אחס מחלל ואין אחס מחלל על קיומן: ומניין שראש ב"ד (ר"ס כ"ד ע"א) אומר מוקדס ת"ל וידבר חסס את מועדי ה' ומניין שכל ישראל עונין מוקדס מוקדס ת"ל בני ישראל אשר תקראו [זה סדק] אשר תקראו מדרס על כל הפסוק מועדי ה' אשר תקראו שמעברין ללורך. מקראי קודס אשר תקראו שגריך לומר מוקדס. אשר תקראו אחס חס קראו מוקדס ואס לאו אינו מוקדס. אשר תקראו במועדס. על קריאתן אחס מחלל שבת] ומנין שגריכין ב' פעמים מוקדס (ר"ס כ"ד ע"א) ת"ל מקראי קדס. ומניין שמעברין חדס לשנה ת"ל חדס האביב. [כן מוכח מגמר' מגילס ה' ע"א] ומניין שמעברין יוס' לחדס ת"ל כאן יוס' לחדס: שסח ימים עיין רש"י ז"ל: וביום השביעי כו' כל מלאכס. אין לי אלא ביום שמחסר. בלילה מניין ת"ל שבת. עונס מניין ת"ל כי כל העוסק כו' בלילה מניין ת"ל מחלליס כו'. שבתון. שבות שלא יעלה באין ואף שבות מטעם כנ"ל באשרי מות: כל מלאכס. אפי' מוקדס כגון ב' אותיות כו'. מלאכס לחד גז"ס מושכן מלאכס שהיה סס. מקרא קדס. קדשו באכילה ושחיס וכסות נקיס: בכל מושבתיכס. שיכול הואיל ושבת כתיב בציני מועדות [קדושין י"ז ע"ב] שיכא לריך קידוש ב"ד כמועדות ת"ל בכל מושבתיכס ולהלן נאמר לא תבשרו אס בכל מושבתיכס (סנהדרין ל"ס ע"ב) שאין מיתת ב"ד דוחה שבת נאמר סס מושבות וגא' והיו אלה לכס וגו' בכל מושבתיכס בפי' חסני מה להלן ב"ד. במושבתיכס אי אחס מבעיר אכל אחס מבעיר אברים ופדרים שניחותרו ומשלה בכס האור מבעיר יוס' (שבת כ' ע"א): צין הערבים. מתי יענו ללל ערבי: לחדס הזה חג המז'. חודס הזה חג המזל ואין חג הסוכות טעון מזל שיכול וכלא דין הוא כו' ת"ל זה חג המזל ולא סוכה טעון מזל: שבעת ימים מזל תאכלו. מזל הנאכל לשבעה פרט למלח חדה וריקוי מיר: מקרא קדס. קדשו באכילה ושחיס וכסות נקיס: כל מלאכ' עברה. (ר"ס כ"ט ע"ב) פרט לחקיע' סופר ורד"ת הפח שהיא חכמ' ואינא מלאכס: והקברתס כו' אס אין פריס כו' עיין רש"י ז"ל ואס אין לך בטהרה הכא בטומאה מניין ת"ל והקברתס אס לאי לה' מכל מקום: כי תבאו. יכול ומסבאו לעבר מירדן ת"ל אל הארץ ארץ כנען יכול ארץ סימון ועוב ת"ל אשר אינו טון לכס (פי' ולא עמון ומואב כי לא נתחי להס אלא סס בקשו שימנו להס). וקגרת' את קגירה כו' ראשית קגירכס. שיכא ראשית לכל הנקגרים שלא יקגרו קודס העומר. יכול אפי' קטנות ושאריו מיני' ת"ל ראשי' וגא' במלה ראשי' מה להלן ה' מיניס. א"כ ה' מיני' וחלה עמלה מניין נאמר במלה לחס (מנחות ע' ע"ב) ונאמר במלה לחס מה להלן ה' מיניס אף כו' ובמלה עמלה מניין ת"ל לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מזל דברים הכאים לדי מיחוך יולא י"ח מזל: את קגירה. כתיב וקגרתס את קגירה וכתיב והבאתס את עמר ראשית מחקוס שאתס מביא אי אתס קולר (סס ע"א ע"א) ומחקוס שאי אתס מביא אתס קולר חסו שגסלחין ושבעמקיס: קגיר. ולא שחת. קגירכס. ולא קגיר של מזל מכלא אמרו קגרים מפני הטטיות (סס) ומפני האכל ומפני החלמדים: אל הכהן והגוף. תנופה בכסן ואין קגיר בכסן: והגוף כו' לפי ה' במזרח (מנחות ס"א ע"א). והגוף עיין רש"י ז"ל: לנענס. אין כופין ציבור על כרתס: מומרת כשבת. מומרת יו"ט עיין רש"י ז"ל: ייפוט הכהן. הוא צמן אב לכל החטופות סהן בכסן: ביום הניפכס. צמן אב לכל החטופות סהן ביום: את העמר כסס. כסס אעפ"י שאין עומר עומר אעפ"י שאין כסס. תמיס. ולא בעל מוס. צן שנתו. ולא שנתו של עולם: ומנחתו שני עשרי". יכול כסס שמנחתו כפולה כך נסכו כפולס ת"ל וגסכס יין רביעיית הסין. יכול אין יינו כפולס שאין צא עמו אכל שמו הכא עמו יהא כפולס ת"ל וגסכס כל נסכי' יהיו רביעיית: ולחם וקלי וכרמל. נאמר כאן לחס (מנחות ע' ע"ב) ונאמר במלה לחס מה להלן מה'

אדרת יקרא אליהו

מה' חיים אף כאן: להם קלי וכרמול. למייד על כל א' וא' (כריתות ס' ע"א). עד עתה וכחיד
עד יום הביאתכם. כאן בזמן שבחמ"ק קיים כאן בזמן שאין שבחמ"ק קיים (שם ס' ע"א): מקח
עולם. בית עולמים. לרתיכס. לדורי דורות: בכל משבתיכם. בין בלחץ בין בחן לארץ ומכאן
לאחר הסדס אסור מן הסודר בכל מקום. עולם כלכם. כלאים ודברי סופרים: וספרתם לכם.
כל א' ואחד: מומחרת הסבת. מומחרת יו"ט: חיים הביאת' את עומד חספרו. יכול יביא ויספר
מומחר' הסבת (מומחר ס"ו ע"א) אבל יקטר אימתי שירגש ח"ל מהכל חרמם בקום חמל לספור.
אי מהכל חרמם יכול יביא מומחר' הסבת ויקטר ויספור אימתי שירגש ח"ל חיים הביאתכם חספרו
אי חיים הביאתכם יכול יספור ויקטר ויביא ביום ח"ל שבע שבתות חומיות אימתי סן חומיות
בזמן שמתחיל ומעבר יכול יקטר ביו' ח"ל מהכל חרמם בקום חמל לספור יכול בכל בלילה ח"ל
חיים הביאת' בא כיז קאריס וספיר' בלילה והבאה ביום: חספרו ל' יום. וכחיד שבע שבתות.
מכאן אמרו (שם) שמוטב למימי יומי ומוטב למימי שבעי: חמשים יום. וכחיד שבע שבתות.
בא כיז חנה ו"ט וקדם יום חמשים: וסקרבתם מומחרת חדש. שיבא חדש לכל המומחרת אין
לי אלא מומחרת חמשים מומחרת שערין ממין כש"א וביום הבכורים בסקריבכם מומחרת חדש אם
אינו עמ' למומחרת חמשים ח"ע למומחרת שערין: מומחרתים. ולא מן חוץ לארץ. תביאו. אף מן
העליה [פי' אם לא חלל מן הכדש] (ופליג מומחרת' שמומחרת דוקא מן הכדש ולכן דרש לעיל
חדש חדש לכל המומחרת ש"ס מומחרת פ"ג ע"ב): תביאו. כל מה שאחז מביא במקום אחר
בגן גבי מחן כרי הוא כו עשרתן לחם: שמים. שיבי שמים שמים מולא קאמר שחי להם:
שמי עשרתי סלת. מן חמשים (עין רש"י פ' ויקרא ד' א'): מחן תאפינס. שאור בזה לכן מחין
וממחין דר"מ ר"א אף הוא אינו מן המומחרת אלא מביא את השאור וטוחן לתוך הכדש וממלא
את הכדש אמרו לו כו': וסקרבתם על הלחם שבעת כבשים. כבשים אף שאין להם (פי' מולא
כחיד כבשים על הלחם) א"כ מה ח"ל על הלחם שלא נחמייבו בכבשים עד שלא נחמייבו בלחם:
על לחם הבכרים. יכול הלחם למטה ח"ל על שמי כבשים אי על שמי כבשים יכול למעלה ח"ל
על לחם הבכרים. בא כיז מתיא בין ירבותיהם של כבשים וממך דר"מ בן חמינאי ר' יוסי בן
חמלס אומר כבשים על הלחם וזה אינו מקיים על שמי כבשים להוליא שבעה. וחכ"א מה חמלס
(מומחרת ס"ב ע"א) בכ"מ שהלחם למעלה אף כאן למעלה: ועשייתם שער עולם. עין רש"י ז"ל:
שמי כבשים בני שנה אבנ שמים. שחבא ובימתן לשם שלמים: קדם יסיו. לעבד (מומחרת ח"ה
ע"ב) ואחר כאן יסיו ואחר להסן סלת חסינס מה להסן להם אף כו' שהלחם מעבד את הכבשים
ואין הכבשים מעבדין את הלחם דר"ע בן ננס אומר הכבשים מעבדין את הלחם ואין הלחם
מעבד את הכבשים ואחר כאן יסיו ואחר להסן יסיו עולם לה' מה להסן כבשים אף שאין להם
אף כאן כבשים אף שאין להם: ובקצרכם כו' עין רש"י ז"ל: אינו ה' אלסיכם זו מלכיות: אי
ה' אלסיכם זו מלכיות מפסוק דלע': שבתון. קדשת היום שכולל מלכיות עם קדשת היום: זכרון.
זכרונות: תרועה. שופרות: מקרא קדם. קדשו בעשיית מלאכה דר"א רע"א כו'. זכרון כחיד
א' אומר זכרון וכחיד א' אומר יום תרועה יסיו להם כאן ביו"ט שחל להיות בשבת כאן ביר"ט
שחל להיות בחול [ר"ה כ"ט ע"ב]. תרועה. מנין שבשופר ח"ל שופר תרועה. ומנין שתקיעה
לפניה ח"ל וסעברת שופר. ומנין שתקיעה לאחרים ח"ל תעבירו שופר. ממין ליתן של זב
ח"ל בחדש השביעי בחדש השביעי לגו"ש. ג' תרועות ואחר זכרון תרועה. שופר תרועה. יום
תרועה. ג' תרועות ושם תקיעות שכן ט' שלם של שלם שלם (שם ל"ד ע"א) (בש"ס מקטס
מעיקרא יליף מסיקסא והשתא מיייתי ג"ש ולמה לי תרתי וממני מעיקר' בעי למיף בסיקסא
ואח"כ ראה דליכ' למיף בסיקסא מיייתי גו"ש והשתא בלחמה לא נריך לסיקסא כלל ונראה בא
דמחמיל רגס ללמוד בסיקסא היינו מעיקרא שרגס ללמוד ר"ה מו"כ של יובל אומם השתא
שרגס ללמוד שיבא של שלם שלם היינו ביובל כחיד א' ובר"ה כחיד שמים ורואה ללמוד זה חס
חס מה ובסיקסא ליכא למיף יו"כ מראש השנה לכך מיייתי גו"ש (דוק): יום הבכרים הוא.

אדרת יקרא אליהו

לפי שנאמר מקרא קדש כי ועמיתם את נפשתיכם לא קראו מקרא קדש ולא חתונה ועשה מלאכה ומיין שמכפר ח"ל יום כפורים הוא ח"מ. ומיין אעפ"י שלא בקרבנות. ושלא בשעיר היום מכפר ח"ל כי יום כפורים הוא ח"מ. יכול אעפ"י שלא שב ח"ל אך. ועמיתם את נפשתיכם (ויחזק ע"ו ע"א) ה' עמים נאמר ביו"ה מכאן אמרו שאסור באכילה ושתיה וכו': וכל מלאכה לא חששו כי הרי זו אסורה למלאכה. ועושה בפסוק דלחמטה: כי כל הנפש כי ונכרת' כי' הרי זו עושה עימי: וסלבתני כי' מה ח"ל לפי שהוא אומר כי' עיין רש"י ז"ל: כי כל הנפש אשר לא חתונה בעולם כי'. בעולם עושה כרת ואין עושה כרת על החוספת: וכל הנפש כי' מלאכה בעולם כי' על עולם היום הזה עושה כרת ואין חיוז כרת על החוספת. יכול יהא מחזר על החוספת ח"ל בפ' כ"ח וכל מלאכה לא חששו עושה כרת על עולם עושה עולם לנ"ס מה עולם האומר במלאכה לא עושה אלא"כ הוהיר אף עולם האומר בעימי לא עושה אלא"כ הוהיר. ומה להלן איש מחזר על החוספת אף כאלו כי' וסלבתני מכאן שכתה הוא אבדן. כי כל הנפש אשר לא חתונה (ויחזק פ' ע"ב) פרט למיין מכאן אמרו האוכל אכילה גסה ביריב פטור: כל מלאכה לא חששו כי' עיין רש"י ז"ל: שבת שבתון שבות [שבת קרי' ע"ב] מכאן שיו"כ כשב' אסור בקיב' ירק: ועמיתם את נפשתיכם בחשמה לחדש (ר"ס ט' ע"א) וכי בחשמה מחננין ושלא אין מחננין אלא בעשירי אלא כל האוכל ושותה בחשמי מעלה עליו כאלו מחננין חשמי ועשירי. דלא ועמיתם בחשמה מכאן שחוספין מחיל על הקדש אין לי אלא חלפיו מלאמרי ומיין ח"ל מערב עד ערב א"ל אלא י"ה שבתות ומיין ח"ל שבתות. י"ט ומיין ח"ל שבתות הא כל שבתה שאלה שבת אחת חוספין לה מחיל על הקדש בין חלפיו ובין מלאמרי: ומערב עד ערב. מכאן שצריך לילה יום מן החודש (ר"ס כ' ב') בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה מה הסכות זה טעון סוכה ואין מה המחל טעון סוכה שהיה בדין אם זה שאין טעון מחל טעון סוכה מה טעון מחל איש דין שיטעון סוכה ח"ל הזה מה הסכות ואין מה המחל טעון סוכה. לפי שנאמר בסוכות חשבו שבעת ימים ואיני יודע איזה שבעת ימים בחדש ח"ל בחמשה עשר יום לחדש הזה מה הסכות שבעת ימים כי'. מה הסכות לה' יכול מהא חגיגה וסיכה לגבי ח"ל מה הסכות חששו לך שבעת ימים. אי מה הסכות חששו לך יכול יהא חגיגה ג"כ להדיח ח"ל מה הסכות שבעת ימים לה' חגיגה לגביה וסיכה להדיח א"כ מה ח"ל מה הסכות לה' (סוכה ט' ע"א) כשם שחל שם שמים על החגיגה. כך חל שם שמים על הסוכה מכאן אמרו ע"י סוכה אסורין כל שבעה: ביום הראשון מקרא קדש. קדשו במלאכה ובחמשה ובסכות וקיים: כל מלאכה עבדה לא חששו עיין רש"י ז"ל: ביום השמיני מקרא קדש. קדשו במלאכה וכו' עגרת הוא. לפי שנה' אלה חושדי' ה' אם צ"ע הרי כבר אמר אלא ליחד על חול המועד שאסור במלאכה. יכול מהא אסור בכל מלאכה עבדה ח"ל עגרת היא כל מלאכה עבדה היא אסורה בכל מלאכה עבדה ואין חול המועד אסורה בכל מלאכה עבדה דברי ריב"ג ר"ע אומר מה ח"ל אלה חושדי' ה' אשר כי' אם לענין ימים טובים כבר אמר שנאמר חלד שבתה ה' ואומר ביום הראשון מקרא קדש ביום השמיני מקרא קדש א"כ למה נאמר אשר תקראו אתם מקראי קדש אלא אלו ימי חול המועד שאסורים במלאכה יכול יהיו אסורים במלאכה עבדה ח"ל היא כל מלאכה עבד' לא חששו ואין ימי חושדי' אסור' במלאכה: להקריב עולם ומזבח. אם אין עולם אין מונח שהקדוש עולם למנחה ואם קדמה מנחה לעולם פסולה: זבח ונסכים. להקדים זבח לנסכים ואם אין זבח אין נסכים ואם קדמו נסכים לזבח פסולה. דלא עולם ומנחה (מנחה ח"ד ע"ב) שמונח בזה אחר עולם קדש לנסכים. זבח ונסכים. שאין נסכים מחקדשין אלא בשמיטת הכזבים: דבר יום. מלמד שכל היום כשר לנסכן ולחוספין: ביומו. אם עבר יומי בטל קרבנו ואין חייב באחריותו יכול יהא חייב באחריותו נסכים ומקרב הזבח ח"ל מנחתם ונסכים' אפי' בלילה (עיין בחוספת שם) מנחת' ונסכים' אפי' למחר: מלמד כי' מיין לחוספי שבת שיקרב עם חוספי רגל (היינו שצריך ג"כ לבד' חוספי שבת ברגל ולא יפסוד עם חוספי רגל) ח"ל מלמד

אדרת יקרא אילהו

מלכד שנתח ס': ומלכד מחטח' ומלכד כל מריכס ומלכד כל מדח'כ'. ג' רבויס לרבות קרבנ' סיחיד. וקרבנ' הכבור. וקרבנות שהוקדשו ברגל שיקרבו כלן ברגל: אשר חתנו לה'. לרבות עופות ומנוחות שכולם יבואו ברגל. יכול רשות ח'ל אלה חטשו לה' במועדיכם אם רשות הרי כבר נאמר אלה לקבטן חובה שיביאו כולם ברגל. יכול באזה רגל שיראה ח'ל ובאת שמה והבאתם שמה אם לקבוע כבר קבוע אם להחיר כבר החיר ח'כ למה נאמר ובאת שמה וכו' אלה זה רגל ראשון שפגעת בו. יכול אם עבר רגל ראשון ולא הביא יהא עובר בבל תאמר ח'ל אלה חטשו לה' במועדיכם אינו עובר עליו משום בל תאמר עד שיטעברו עליו רגלי שנה כולה (פי' דמאלה חטשו בו' במועדיכם מוכח דגם ובאת שמה והבאתם שמה לא חיירי ברגל הראשון כלל אלא אכל רגלי השנה כולה קאי דחינו ובאת שמה ברגלי שנה והבאתם וכו' לפי זה הוי כל רגלי שנה כמו רגל אחד שאינו עובר עד שיעבור כל הרגל) (ר"ה ד' ע"ג) וכחיו ג' פעמים בשנה יראה כל יוכיך בחג המזות ובחג הסוכות וכו' רגלים כסדרן וחג המזות חמלה: אך בחמשה עשר יום למדש חמנו את חג ה' יכול אפי' בשבת ח'ל אך: באספסם בו' עיין רש"י ז"ל: חמנו בו' שבעת ימים. שבעה לתשלומין עיין רש"י ז"ל: ביום הראשון שבתון (פסחים ה' ע"א) חגא דבי ר' ישמעאל נאמר כאן ביום הראשון ונאמר בלולב ביום הראשון ונאמר בפסח ביום הראשון בשכר ג' ראשון וכו' לנ' ראשון להכרית זרעו של עמלק דכתיב ואלא הראשון לדמוני ולשמו של משיח דכתיב ראשון לניין הנה הנה ולבין בהמ"ק דכתיב מיום הראשון מקום מקדשיו: ולקחם. שחבא לקימה ביד כל ח' וא' ר' יהודה אומר נאמר כאן ולקחם ונאמר גבי אוזב ולקחם אגודת אוזב מה להלן באגודה אף כאן באגודה. ולקחם. לקימה חמה שמעבדין זה את זה: לכם. משלכם להוציא השאול והגזול מכאן אמרו אין אדם יולא ידי חובתו ביום ראשון בלולב של חבירו אלא אם ראה נחתו במתנה לחבירו וכו'. ביום. ולא בליל: הראשון (סוכה ח"ג ע"ג) אפי' בגבולין רא"ה ביום אפי' בשבת. הראשון שאין דומה שבת אלא יום הראשון בלבד. פרי עץ. שטעם עץ ופריו שזו וזהו אחרוג. הדר. פרט ליבש (סוכה כ"ט ע"ג): כפת חמרים (שם ח"ה ע"ג) ריבצ"א שחים א' למחצה וא' ללולב ר"ט אומר כפת אם פחד יכפתו. וענף עץ בו' [סוכה ל"ב ע"ג] ענפיו חופין את עץ זה הדם: עבת. עבות כשר שאין עבות פסול. ערבי נחל. שגדלים על הנחל. אין לי אלא ערבי נחל. של בעל של הרים חניין ח'ל וערבי [שם ל"ג ע"ג] ח'כ מה ח'ל נחל פרט ללפפא שגדלים בהרים. ערבי. ח"ש אומר ח' למקדש וא' ללולב. ד"א פרי עץ הדר ח'. כפת חמרים ח'. וענף עץ עבת שלשה. וערבי נחל שחים. יכול יהא אחרוג עמנה באגודה ח'ל כפת ולא כתיב וכפת וגו'. ושמחתם לפני ה' אלסיכם שבעת ימים. ולא בגבולין שבעת ימים: חג אין עלת רא' לא דברי ב"ש בה"א אפי' עלת רא' [בינה י"ט ע"א]: שבעת ימים יכול יהא חוגג כל שבעה ח'ל ומגתם אותו יום ח' בלבד. ח'כ מה ח'ל שבעה לתשלומין וחניין לשמיני לתשלומין ח'ל בחדש השביעי כל שבעה השביעי. יכול כל החדש כלו ח'ל חמנו אותו אותו אהה חוגג וא' אהה חוגג חולת לו: בשבת. חסר וי"ו כתיב ולא בסוכה שחמת סוכה ולא בסוכה שחמת האילן בו'. (סוכה כ"ח ע"ג): חסבו. כעין חדורו מכאן אמרו כל ז' ימים עושם סכתו קבע וביאו ערבי כיד אובל ושחם ומטייל בסוכה ומעלה כליו הנאים לסוכה בו'. ד"א חסבו כעין חדורו מכאן אמרו (שם כ"ו ע"א) שומרי העיר ביום פטורין ביום. בלילה בו' שומרי גנות ופרדסים בו' הולכי דרכים בו'. שבעת ימים. אפי' לילות או אינו אלא ימים ולא לילות ח'ל כאן חסבו שבעת ימים ונאמר במלואים ופתח אבל מועד חסבו שבעת ימים מה ז' האמור שם עשה בכן הילולת כימים אף ז' האמור כאן עשה בכן הילולת כימים. או כלך לדרך זו נאמר כאן שבעה ונאמר בלולב ז' מה שבעה האמור בלולב לא עשה בו הילולת כימים אף שבעה האמור כאן לא עשה בכן הילולת כימים נראה לוי דומה דין שבעה שכן חדירים כל היום משבעה שכן חדירים כל היום ואל יוכיח ז' שבלולב שאין חדירים כל היום. או כלך מדרך זו דין שבעה שהם מנהג לדורות משבעה שכן מנהג לדורות ואל יוכיח

בשעת שנבחר מועד שאין מציב לדורות. ח"ל חשבון בשעת ימים חשבון שבעת ימים. לעז"ש. מה חשבון שבעת ימים שנאמר' בזהל חיות עשה בזהל הלילות כימים אף חשבון שבעת ימים באחרונה כאל עשה בזהל הלילות כימים: אורח. זה אורח: האורח. להנחיל את השמים. כל לרבות את הקטני. (סוכה כ"ז ע"ב) ד"ה כל האורח שכל ישראל ראויין לסוכה אחת מחלן שיואלין בסוכה שאולה: בישראל. לרבות גרים ועבדים משומרים. ישבו בסוכה. בסוכה של כל דבר שהיה ר' יהודה אומר שאינה אלא חד' חיים וסדין וסוף ומה אם לולב שאינו נושא בלילות כימים אינו בא אלא מארבעה חיים. סוכה שהיה נושא בלילות כימים אינו דין שלא תהא אלא מארבעה חיים אחריו לו כל דין שאתה דן חמלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין שאלו לא מאל מארבעה חיים ישב בלא סוכה והכתוב עומד ישבו בסוכה בסוכה של כל דבר וכן מפורש בענין לאו הכי והביאו עלי זאת כו' (בב"ב כ"ג) בהפך דל"א סוכות חמש היו וכו' אבל בסוכה ו"א ע"ב הגי' כמו כאל) רא"ה ענין כבוד היו. ר"ע אומר סוכות חמש היו: בהנחילי אותם מארץ מצרים. תלמוד שאף הסוכה זכר לניחא מצרים. בסוכה בסוכה בסוכות (סוכה ו"א ע"ב) שני חסדים וא' תלם מחלן אחרו ב' כהלכתן ושלישית אפי' טפה: וידבר משה את מועדי ה'. תלמוד שהיה משה אומר לישראל הלכות פסח בפסח. הלכות ענין בענין. הלכות חג בזהל בשלשן שהיה שומע בו בשלשן הוא אומר להם (פי' מדכתיב מועדי ה' דייק) ר' אומר לפי שבהלדתו אלה על הפסח ועל החמיר שדורו את השבט שנאמר בזהל במועדי שאל כל קרבותו צבור מנין תלמוד לומר אלה חמש לה' במועדיכם. לעומר ולקרב עמו ושלי' הללם ולקרב עמכם לא שמענו כשה"א וידבר משה את מועדי ה' אל כל בני ישראל קצט מועד לכלל: וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל (ר"ה כ"ד ע"ה) מחלן שראש ב"ד אומר מקדש כו'. ד"ה וידבר משה. נאמר מועדי ה' ולא נאמר שנה בראשית עומן. (עיין במד' ע"ה ע"ה וכו' פירושו דמילתא) בן עזאי אומר נאמר מועדי ה' ולא נאמר פרשת דרים יעמס. ד"ה וידבר משה שמור והסבירן בשעת מעשה (סוף מגילה) מחלן שהיו קורין הלכות פסח בפסח כו': לו את בני ישראל. אין לו אלא זירה מיד ולדורות. אר"ס ביומא לר"ה במקום שיש חסרון כים. (כל הפסקא אינו בח"כ רק חמלת ספרי פ' נשא) נאמר כאל לו נאמר לו את בני ישראל ונתנו ללויס ונאמר לו את בני ישראל את קרבני לחמי וכתיב ללויס. ובשילוח טומאים כתיב לו וכתיב ויעשו כן בני ישראל בזהל לכל חקום שנאמר' לו מיד ולדורות דר"י. ר' ישמעאל אומר כתיב מן היום אשר זה ה' והללם ללויס. הרי מיד ולדורות. זירה מנין ח"ל וכו' את יהושע ומקדשו ואחמלו. ולפי דרכנו למדנו שמחוקין במחוקים ומחזין במוחזין. ר"ש ביומא אומר אין מווי אלא חסרון כים שנאמר כאל לו נאמר לו את בני ישראל ונתנו ללויס ונאמר לו את בני ישראל את קרבני לחמי. מן מחלן שנא' לו אתם באים אל הארץ לחרם על חילוק הארץ: ויקחו אליך (ומנחות פ"א ע"ב) כך ולא אלי שלא לאורה חיי לר"ד: ויקחו אליך. שחלל אתה גזבר על הדבר הזה. ויקחו אליך (יומא ג' ע"ב) חל ליצור קמ לך משלך דר"י. ר' יונתן אומר בין קמ לך בין ויקחו אליך חל ליצור אלא כביכול משלך חיי רובה: שמן זית. ולא שמן שומשמן ולא שמן אגוזים ולא שמן לנטות. שמן זית. חזינו (פי' בשעת שהוא מחובר לית יהיה בו שמן ולא מה שיואל מן אחר כתיסה מרובה) מחלן אחרו ג' זימים הן ובהן ג' ג' שמים (פי' בכל זית) זית ראשון ומגברו בראש היות כו' ראשון שבבוקר כשר למורה וסבאר למנחות: וכו'. אין זך אלא נקי. כחית. ר' יהודה אומר אין כחית אלא כתיסה. זך כחית למאור. ואין כחית למנחות. יכול יהא זך כחית פסול למנחות ח"ל ועשרון סלת בלול בשמן כחית: להעלת. שחלל שלבבת עולה מחלל ולא על ידי דבר אחר. נר חמיר. זו נר מערבי שדולק חמיר שממנו ה' מחלל ובו היה חסיום: מחין לפרכת. לפי שנא' וישם את המורה נכה השלחן חיי יודע אם סמוכה לפרכת אם סמוכה לפתח כשה"א מחין לפרכת הרי סמוכה לפרכת יותר מן הפתח: העדת. עדות לכל בצי השולם ששכינה שורה בישראל. וא"ת לאורה לר"ד והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא

אדרת וקדא אליהו

כלו אלה לאורו אלה עדות הוא לכל בלי עולם ששכנים שורם בשראל. (מנחות פ"ז ע"ב) [ובש"ס חפרם חלי עדות] יערך אחר אחר וכו'. לפי שנה' אל חול פני המערה יאירו שבעה סגרות. יכול יבא כסן א' נכנס בשבעה סגרות לסדליק [פי' וידליק את כל כסן כס' ת"ל להעלה נר פי' דחשמוע שאין כסן א' נכנס אלא בנר א' כדי לסדליק נר א' וסייע להעלה נר בלשון יחד] יכול יסיו' ז' כהנים נכנסין בשבעה נרות לסדליק כהמח (פי' דהשחא נחמיוו ב' קראי דהייט אל חול פני המערה יאירו שבעה כו' ולפעולה נר פי' שברי כל כסן איט עולם לסדליק אלא נר א') ת"ל יערך אחר אחר וכו' אחד אחד: מערב עד בקר. תן לה מדה כו' עיין רש"י ז"ל. והלא חסא כסיר' עבדה מערב עד בקר אלא היא: על המורה הטורס. על טורס של מערה שלא יסמכם בקיסמים ובגדרות: יערך את סגרות לפי כו'. שלא יתקן צמח וכו': תמיד. אף בשבת אף בטומאה (פי' דג' פעמים תמיד כתיב הכא א' לבוס על נר מערבי שחא דולקת תמיד וא' אף בשבת וא' אף בטומאה וכל מקום דכתיב תמיד דליפין חיי' שבת ועומא סמכי' אהך: סלה ואפיח. חלח' שנקי' סלה ומויין אף חייטס ת"ל ולקחת יכול אף שאר מנחות כן אס לקח חטים כשרס [פי' שלא יבא סלה מערבין בשעת לקיחה] ת"ל אותה זו נקמית חטים [פי' בדעבד] ואין שאר מנחות נקמית חטים: י"ב חלות. שישו שוח. שני עשרים. שישו שים. ישי' החלה האמה. שילושין אחת אחת ומויין שאף שחי כלחם לשתן ועריכתן אחת אחת ת"ל ישי' החלה האמה: והמה אותם וכו'. מויין שאפייתן של לחם הפנים שחיס שחי' (ר"ל שידרו לחטר שחיס) ת"ל והמה אות' שחיס מערכות יכול אף שחי כלחם כן שידרו לחטר שחי' ת"ל אותם [ומנחות ז"ד ע"א ובש"ס פריך באי אות' ה' אפיקתי פי' שידרו לחטר שחיס שחיס ומשי מולא כתיב והמחם דלחמח נחי שחיס וכתיב והמה אותם חשמוע חשמוע] זו נאפית שחיס ואין שחי כלחם נאפות שחיס אלא א'. והמה. בדפוס (פי' חלשן והמה דרש מולא כתיב ונחא אותם חלחא דלעפוס קאי ולכן שייך שפיר לשון שחיס בדפוס עיין בחוספות שס) וג' דפוסים היס שס טחם לדפוס כסחא בלן ובחטר היס לה דפוס וכסחא דחם טחם לדפוס כדי שלא תחלקלן ובאותו הדפוס היס מוח על השולחן. ובה דאמריין לקמן על טורס של שולחן היטו שיבא הדפוס עומד על טורס של שולחן [ורש"י ז"ל פי' פי' חרומה שיבא בדפוס עד שיתן על השולחן אצל על השולחן היס ונתן בלא דפוס ולא נכירא]. שחיס מערכות. יכול שמוע וארבע ת"ל שם המערכ' אי שם יכול שלש של שם ת"ל שחיס עשרה אי י"ב יכול ד' ד' ת"ל שחיס מערכות שם המערכת (וכי' מנחות ז"ח ע"א) [וכהם יס לגרום חמלה אלו נאמר י"ב ולא נאמר שחיס ושם הייתי אר ג' של ד' ד' לכן נאמר שחיס מערכות ואח"כ גרסיין אלו נאמר ב' מערכות ולא נאמר שם הייתי אר' של ד' וח' על השולחן הטורס. מכלל שחיס טומא חלחל שמגביסין אותו ומראין לעולי רגלים ראו חבחה לפי המקום כו' (מנחות ז"ו ע"ב) ד"א על טורס של שולחן עיין רש"י ז"ל. ד' סיפ' היו וכ"ח קנים: ונתח על המערכת. עיין רש"י ז"ל. על המערכת. למעלה ר"א על בסמוך (מנחות ס"ב ע"א) כח"ס וסכות על הארון: לבנה זכס. שחא ברוס: וסיח. חלחל שחיס מערכת ומפגלה ופוסלת את כלחם. וסיח כלחם. איט נוחס על גבי לחם אלא נוחס לשני צידין שם להם שולים ונחם על גבי השולחן כדי שלא יצטו את כלחם. לאזכר. ר"ס אומר נאמר כאן אזכר ונאמר להן אזכר גבי מנחם מה אזכר האמורה להן מלא הקומץ אף כאן מלא הקומץ. חלחל שחיס טעונה שחיס קומץ מלא הקומץ לסדר כוס. ביום השבת ביום השבת. עורך את המדה ומקטיר את השיש: יערבט. אין עורך עמו קים בשבת אלא נכנס מע"ס ושמוטס ונחם לארבו של שולחן כל הכלים שהיו במקדש ארכן לארבו של בית מן הארון ואמר שבת היס נכנס וסדר שלש חמח כל א' וא' ושחיס חמח העליונה לפי שאין עליה משאוי תמיד (מנחות ז"ט ע"ב) טפחו של זה מסדר בל טפחו של זה חסלק: מלח בני ישראל. מרען בני ישראל: בריח עולם. למי שסבירט שלי: ואכלו במקום קדש. חלחל שאכלתה במקום קדש מויין שאף לשתח ועריכתה במקום קדש ת"ל וסיח. מויין שאף שחי כלחם

לשתן

לשמן ועריכתן במקום קדוש ח"ל כי קדש קדשים דברי ר' יהודה שר"י אומר כל מעששים צפנים
 וחכ"ל לשמן ועריכתן בחן ואפייתן צפנים. ר"ש אומר אף אפייתן בחן שר"ש אומר לעולם הוא
 רגיל לומר שמי הלחם ולחם הפנים כשרות בעשרה וכשרות צבי פגי: הוא. שאם נפרסה אחת
 חסן פסולה: לו. יכול לו לבדו ח"ל ולבניו אי לבניו יכול לבניו לבד ח"ל לו כא כיד לאהרן שלא
 במחלוקת ולבניו במחלוקת: לאהרן ולבניו. ללמד מה אהרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת אף
 בניו כהנים גדולים אוכלים שלא במחלוקת: מאשי ה'. אין להם אלא לאחר מחנה אישים. חק
 עולם (מנחות כ"ז ע"א) שכן מעבדין זה את זה. חק עולם. לבית עולמים: ואלא. עיין רש"י
 ז"ל: איש מזרי. אע"פ שיש שם היו מחרים באותו שעה. הוא היה מומר: בחך. עיין רש"י ז"ל:
 ויקב. עיין רש"י ז"ל. ויקלל. איש אומר ויבדק כמו שנאמר בדרך נבות אלהים ומוך מלמד שאין
 סורגין בכיניו ח"ל יסודע בן קרחם בכל יום דים את העדים בכיניו יכס יוסי את יוסי גומר
 הדן לא היו סורגים בכיניו אלא מוזהרים את כל האדם לחן ושואלים את הגדול שבהם ולאומרי'
 לו אומר מה ששמעת בפירוש והוא אומר והדיין עומדין על רגליים וקורעים ולא מחמסים והשני
 אומר אף אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו ואין העד' לריבין ליקרע שכבר קרעו בשעה
 ששמעו: ויציאו אותו אל מחס. ולא הביאו המקושש עמו [פי' אע"פ ששם' היו בפרק א'] משום
 שאין דין שם ביום א'. וכן בפ' י"ב ויניחם במשמר לפרש להם ע"פ ה'. פי' רש"י ז"ל שלא
 סימנו המקושש עמו והיינו נמי משום שאין חופסין שנים ביום א': הולא את המקלל. מלמד
 שד' מצפנים וביה הסקילה בחן: אל מחן למחנה. (סנהדרין מ"ג ע"ב) נאמר כאן אל מחן
 למחנה ונאמר להלן אל מחן למחנה מה להלן חן לג' מחנות אף כאן חן לג' מחנות: וסמכו
 כל השמעים. השומעים. אלו העדים. כל. אלו הדיינים [והא' לריבין השומעים והדיינים סמיכה
 כמו בני קרבן דבני סמיכה כדי שישא עונו עליו וכן בני שער המשחלת דכתיב וסוך אהרן
 את שתי ידיו עליו ושם השעיר עליו את עוונותיה' וכ"כ העדים והדיינים עשו העבירה בשבילו
 העדים שאמרו ג"כ והדיינים ששמעו מהעדים לכך סומכין עליו כדי שישא הוא את עוונותיהם]
 את ידיהם. ידי כל אחד ואחד (פי' שתי ידיו של כל א' וא' היינו הדיינים והעדים) ידיהם על
 ראשו. סומכין ידיהם עליו ולאומרים לו דמך בראשך שאתה גרמת לעמך: ורגמו אותו (סוטה
 כ"ג ע"ב) אורו ולא כסותו ולא אורו ולא כסותו מוכן אחריו האים נסקל ערום ואין האשה
 נסקלת ערומה: כל העדה. עיין רש"י ז"ל: ואל בני ישראל. יכול הוראת שעה סיחה ח"ל ואל
 בני ישראל חדבר לדורות: איש איש. מה ח"ל איש איש לרבות את הגוים שסורגין על ברכת
 השם כישראל אבל אין וסורגין אלא בסיף שלא נחנה מיתה לבני נח אלא הרג בלבד: כי יקלל
 אלהיו. מח"ל לפי שא' ונקב שם ה' מות יומת יכול אין חייבין מיתה אלא על שם המיוחד בלבד
 מניין לרבות כל הכינויים ח"ל כי יקלל אלהיו דברי ר"מ וחכ"א על הכינויים באזכרה ועל שם
 המיוחד במית': ושם חטאו. עיין רש"י ז"ל בכר' כשאין התראה שר"י אומר נאח' כאן נשיאת חטא
 ונאמר להלן ל"ח בני פסח שני (בפ' בהעלתך) מה ר"ח האומר להלן כרת בלא התראה אף כאן
 כרת בלא התראה: ונקב שם ה'. ערש"י ז"ל. רגום ירגמו בו כל העדה. יהיו כל העדה כעצלי
 דבבא לו: כגר כאזרח. גר זה גר. כגר. נשי גרים. אזור זה אזור. כאזור. נשי אזורים. כגר
 כאזור הוא דבעיין בנקבו שם אבל עכו"ם אפי' בכיניו (איןו) בח"כ רק בסנהדרין ל"ו ע"א) ד"א
 כגר כאזור הוא דבסקילה אבל עכו"ם בסיף: בנקבו שם יומת. ח"ל מנחם בר' יוסי להביא
 את המקלל אצלו ואחיו שאינו חייב עד שיקלל בשם: ואיש כו'. אין לי אלא איש אשה מניין ח"ל
 'ומכ' איש כו' בין איש בין אשה. אי מכ' איש ח"ל אלא סה"כ את איש עיין רש"י ז"ל (פ' משפטים)
 ח"כ מה ח"ל מכה איש מה איש שהוא בן קיימא פרט לנפלים שאין בני קיימא: ואיש. פרט
 לקטן: כי יכס. יכול אפי' בלא מיתה (עיין רש"י פ' משפטים) ח"ל מכה איש ומת כו': נפש
 (סנהדרין ע"ח ע"א) פרט כשהסכו עשרה בני אדם בעשרה מקלות בין בבית אחת בין בזה אחר
 זה פטורין ר"א בזה אחר זה האחרין חייב: ומכס נפש בזה. אלו נאמר ומכס נפש בזה
 יסלם

אדרת ויקרא אליהו

ישלם הייתי אומר מכה אדם ישלם בהמה ת"ל ישלמה בהמה טסקתו: ואיש כי יתן מוס. אין לי אלא שנתן בו מוס צרם בלאו חלם בשערו רקק בו העביר טליתו פרע ראש: אשה בשוק ממין ת"ל כאשר עשה כן יעשה לו (מחמת כל עשיות שעשה נרץ לעשות לו). מניין אפי' אחזו והעמידו בהמה או בניה הסיך בו את הכלב הסיך בו את הנחש ת"ל כאשר עשה כו'. יכול אפי' סיסם בו את הכלב סיסם בו את הנחש ת"ל מוס. מרבה איז את אלו שהמעשה ביד ומוליד איז אלו שאין מעשה ביד (אינו בת"כ רק בב"ק כ"ו ע"א) יכול יסא שור חייב בה' דברים ת"ל איז בעמיתו ולא שור בעמיתו. יכול סיוחא את עינו יסמחו את עינו שיבר את ידו יסברו את ידו רגלו יסברו רגלו ת"ל ומכה בהמה ומכה אדם (עיין בב"ק פ"ג ע"ב) זה מכה בהמה תשלומין אף מכה אדם תשלומין וכחייב ולא חקמו כפר לנפש רוצח לנפש רוצח אי אחת לוקח כופר אבל לאזברים אחת לוקח כופר: שבר תחת שבר כו'. כמו שפירשתי למעלה: ומכה בהמה (כחובות ל"ב ע"א ובשאר מקומות בש"ס) דבי חזקי' אומר זה מכה בהמה לא חלקת בין שוגג למזיד בין אונס לרצון בין מחבין לשאינו מחבין בין דרך עליה בין דרך ירידה לחייבו ממון אף מכה אדם לא חלקת בין שוגג כו' לפוטרו ממון: משפט אחד כמשפט דיני נפשות כן משפט ד"מ מה דיני נפשות בדרישה ומקירה כך דיני ממונות יכול בכ"ג ת"ל עין תחת עין ריב: כגר (במחזק מ"ו ע"ב ועיין רש"י קידושין ס"ב ע"ב) והוא כדברי הגאון) מכלן שהגר נרץ שלשה: וירגמו אחרו. ולא כסותו: אכן. מלמד שאם מח באבן אחת יא: ובני ישראל עשו. עיין רש"י ז"ל ומה העושה עבירה אחת נוטלין את נפשו ממנו ק"ו לעושה מזה אחת שחיתקו לו נפשו לו וארעו עד סוף כל הדורות [פי' משום דמזה טובה מרובה על מדה פורענות] וכה"א ואחם הדבקים בה' אלהים חיים כלכם היום:

ב ה ר

כי תבאו. יכול משבאו לעבר הירדן ת"ל אל הארץ ארץ המיוחדת. יכול משבאו לעמון ומואב ת"ל אשר איז נתן לכם ולא לעמון ומואב. יכול משכבשו אעפ"י שלא חלקו חלקו למשפחות ולא חלקו לבתי אבות או שחלקו לבתי אבות ואין כל א' מזכיר את חלקו יכול יהיו חייבים בשמיטה ת"ל שדך כרמך שיהא כל א' מזכיר את שדכו ואת כרמו. נמלאת אחת אומר כיון שעברו ישראל את הירדן נחמייבו בחלה ובתרלה ובחדש. הגיע שש עשר ביום נחמייבו בעומר. שבו חמשים יום נחמייבו בשמי הלחם. שבו ארבעה עשר שנים נחמייבו במעשרות. החמילו מונים לשמיטה. לעשרים ואחת עשו שמיטה. לששים ושלוש עשו יובל [פי' דהיינו שהחמילה שנת היובל והא דאמר לעשרים וא' עשו שמיטה דהיינו סוף שנת השמיטה וליוול קרי התחלתו משום דשמיטה משמט בסופו יובל בתחלתו] ושבתה הארץ. יכול אף למפור בורות שימין ומערות ת"ל שדך לא חורע כו' אין לי אלא זריעה חומור. עידור ניקח וכיסוח ושאין מובלין כו' ושאין מקרסמין מניין חלמוד לומר שדך לא כו' כרמך לא כו' כל מלאכה שבשדך וכל מלאכה שבכרמך יכול לא יסקקם תחת היתים ולא ימלא את הנקעים תחת היתים ולא יעשה עוגיות בין אילן לאילן חבירו ת"ל שדך לא חורע כרמך לא חומור זריעה חומור בכלל היתם ולמה ילאו לסקקם אלה ולומר לך מה זריעה חומור שכן עבודה בשדה וברם אף אין לי אלא דברים שהם עבודה בשדה ובכרם [פי' וקייסקות תחת היתים אינם עבודה אלא בכרם] יכול אף שנת היובל עולה מן המזין חלמוד לומר שש שנים חורע שדך שנים שאלה זורע עולה מן המזין ואין שנת היובל עולה למזין שני שבע מניין לאור ודומן ופרגין ולשוממין שהשרישו לפני ר"ה שכווסין בשביעית ת"ל ואספת כו': ובשנה השביעית. יכול אעפ"י שלא השרישו ת"ל שש שנים חורע שדך ואספת שש